

Efter udgangsbekendtgørelsens § 23, stk. 1, nr. 1, kan en indsat ved udeblivelse fra udgang og undvigelse fra ledsaget udgang eller forsøg herpå ikendes disciplinærstraf. En indsat kan endvidere ikendes disciplinærstraf ved overtrædelse af de betingelser, som er nævnt i straffuldbyrdelseslovens § 48, stk. 1 (dvs. under udgangen har begået strafbart forhold eller i øvrigt misbrugt udgangstilladelsen), og udgangsbekendtgørelsens § 11 (dvs. har overtrådt de almindelige vilkår, som gælder for udgangstilladelser), eller ved overtrædelse af vilkår fastsat i medfør af straffuldbyrdelseslovens § 48, stk. 2 (dvs. har overtrådt andre vilkår, som er fundet formålstjenlige for at undgå udgangsmisbrug) eller bekendtgørelsens § 12 (f.eks. har opholdt sig andetsteds end på udgangsadressen eller opsøgt bestemte steder eller personer, som den pågældende har forbud mod at opsøge m.v.).

Som disciplinærstraf kan anvendes advarsel, bøde og strafcelle, jf. straffuldbyrdelseslovens § 68, stk. 1.

3.2. Justitsministeriets overvejelser

Andelen af fængseldømte, der udebliver efter at være tilsagt til afsoning, udgjorde i perioden 1999-2003 i gennemsnit mere end 25 procent af det samlede antal tilsagte fængseldømte.

I juni 2004 blev der iværksat en række administrative tiltag med henblik på at opnå en reduktion i andelen af fængseldømte, der udebliver. Det blev bl.a. i den blanket, som anvendes ved tilsigelse af dømte til afsoning, særlig fremhævet, at udeblivelse fra at møde rettidigt op til afsoning vil medføre anholdelse, og at afsoningsinstitutionen kan ændres fra åben til lukket institution, hvis den dømte udebliver eller møder for sent. Det blev i blanketten endvidere fremhævet, at det ved en eventuel senere anmodning om udgangstilladelse vil blive tillagt betydning ved vurderingen af misbrugsrisikoen, hvis den dømte ikke er mødt i overensstemmelse med indkaldelsen, samt at det ved en eventuel senere afgørelse om prøveløsladelse efter straffelovens § 40 a (tidlig prøveløsladelse) vil blive tillagt betydning, hvis den dømte ikke er mødt i overensstemmelse med indkaldelsen.

I 2005 er der sket et fald i antallet af fængseldømte, som udebliver efter tilsigelse til afsoning. I 2005 (i perioden fra januar til maj 2005) er der således sket et fald i andelen af udeblevne i forhold til samme periode sidste år fra 24,2 procent af de tilsagte til 20,9 procent.

Trods dette fald er antallet af udeblivelser efter Justitsministeriets opfattelse stadig for højt. Kriminalforsorgen må løbende kalkulere med en vis udeblivelsesprocent i forbindelse med tilsigelse af dømte til afsoning med henblik på, at fængselskapaciteten kan

udnyttes bedst muligt. Det høje antal udeblivelser medfører imidlertid, at Kriminalforsorgens planlægning med henblik på den bedst mulige udnyttelse af fængselskapaciteten er forbundet med betydelige vanskeligheder.

Retshåndhævelsessensyn og hensynet til Kriminalforsorgens mulighed for planlægning taler efter Justitsministeriets opfattelse for, at der træffes foranstaltninger med henblik på at opnå en yderligere reduktion i andelen af fængseldømte, der udebliver efter tilsigelse til afsoning.

Med henblik herpå foreslås indført en regel, hvorefter udeblivelse efter tilsigelse til afsoning medfører fratagelse af mulighed for tilladelse til udgang i et tidsrum af 3 måneder fra indsættelsen. Dette gælder, uanset om det må antages, at der foreligger en risiko for misbrug af en tilladelse til udgang.

Justitsministeriet har overvejet, om en sådan regel kan fastsættes administrativt efter den gældende bestemmelse i straffuldbyrdelseslovens § 50, 1. og 2. pkt., hvorefter justitsministeren fastsætter regler om tilladelse til udgang og i den forbindelse kan bestemme, at tilladelse til udgang først kan gives efter ophold i et bestemt tidsrum i institutionen og efter udståelse af en bestemt del af straffen.

Det vil næppe være i strid med ordlyden af straffuldbyrdelseslovens § 50, 1. og 2. pkt., at justitsministeren administrativt fastsætter en regel om, at udeblivelse fra afsoning medfører, at den pågældende ikke kan få udgangstilladelse i en vis periode. Den gældende bestemmelse bygger imidlertid på en forudsætning om, at afgørelser om udgangstilladelse navnlig skal træffes på grundlag af en vurdering af misbrugsrisikoen. På denne baggrund har Justitsministeriet fundet det rigtigst, at der i loven indsættes en særskilt hjemmel til, at justitsministeren kan fastsætte bestemmelse om, at udeblivelse efter tilsigelse til afsoning uden hensyn til misbrugsrisikoen medfører fratagelse af mulighed for tilladelse til udgang i et tidsrum af 3 måneder fra indsættelsen.

I overensstemmelse hermed foreslås i straffuldbyrdelseslovens § 50, 2. pkt., indført en hjemmel til, at justitsministeren kan fastsætte, at udeblivelse efter tilsigelse til afsoning medfører fratagelse af mulighed for tilladelse til udgang i et tidsrum af 3 måneder fra indsættelsen, jf. lovforslagets § 1, nr. 1.

Justitsministeriet agter i medfør af den foreslåede bestemmelse at fastsætte i udgangsbekendtgørelsen, at indsatte i kriminalforsorgens institutioner, der uden lovlig grund er udeblevet efter tilsigelse til afsoning, i et tidsrum af 3 måneder fra indsættelsen ikke kan meddeles tilladelse til regelmæssig eller lejlighedsvis